

Buradaki simgelere dokunarak diğer dosyalara ulaşabilirsiniz. →

Telegram

DEYİMLER

Instagram

Genellikle gerçek anlamının dışında kullanılmış, iki veya daha fazla sözcükten oluşan kalıplaşmış sözlere deyim denir.

Deyimlerin özellikleri:

- ☞ Kalıplaşmış sözlerdir.
- ☞ Kimin tarafından söylendiği belli değildir.
- ☞ Anlatımı zenginleştirir.

Etekleri zil çalmak

Sınavdan yüksek not alan Elif'in etekleri zil çalıyordu.

Oley, yüz aldım!

Çok sevinmek anlamında kullanılır.

Göze girmek

Çalışkanlığı ile öğretmenlerinin gözüne girdi.

Aferin sana Mert.

Başkalarının sevgi, saygı ve beğenisini kazanmak anlamında kullanılır.

Burnu havada olmak

Burnu havada olan insanları kimse sevmez.

Sen nerden bileceksin ki!

Kendini çok beğenip kibirlenmek anlamında kullanılır.

Adım atmak

Yeni bir hayata adım attı.

Bir işe ilk kez girişmek anlamında kullanılır.

Çam devirmek

Arkadaşım şaka yapayım derken öyle bir çam devirdi ki sorma!

Farkında olmadan karşındakini kıracak ya da kötü bir sonuca yol açacak söz söylemek, davranışta bulunmak.

Göz gezdirmek

Bahçeye göz gezdirdim ama çocukları göremedim.

Bir şeyi, bir yeri pek fazla dikkat etmeden çabucak incelemek.

Boynu kıldan ince olmak

Adalet karşısında boynumuz kıldan incedir Hakim Bey.

Bir suç karşısında adaletli yargılama sonucu verilecek her cezaya razı olmak.

Ağzı kulaklarına varmak

İsteddiği hediyeyi görünce ağzı kulaklarına vardı.

Çok sevinmek, sevindiği her halinden belli olmak.

Küplere binmek

Babam, yalan söylediğimi anlayınca küplere bindi.

Çok fazla sinirlenmek, kızmak, sağa sola öfke saçmak.

Aşağıdaki deyimleri örnekteki gibi eşleştirelim.

1.Çenesi düşmek	☐	Hiç dokunmamak.
2.Burun kıvrırmak	☐	Zor duruma düşmek.
3.El sürmemek	☒	Çok konuşmak.
4.Geri adım atmak	☐	Beğenmemek, küçümsemek, igilenmemek.
5.Hapı yutmak	☐	Başladığı işten, davranıştan vazgeçmek.
6.Bir ayağı çukurda olmak	☐	Yaşayacak az zamanının olması.
7.Diş geçirememek	☐	Herkesi telaş ve heyecana düşürmek.
8.Ağzında bakla ıslanmamak	☐	Sır saklayamamak.
9.Aklı yatmak	☐	Gücü yetmemek.
10.Ortalığı ayağa kaldırma	☐	Bir işin olacağına inanmak.

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen deyimler arasından uygun olanı yazalım.(Bazı deyimler ek alabilir.)

- içi içine sığmamak
 - göz kulak olmak
 - gözünde tutmek
 - karnı zil çalmak
 - ok yaydan çıkmak
 - haber uçurmak
 - ağzını bıçak açmamak
 - göze girmek
 - dili tutulmak
 - dil dökmek
 - ağzı kulaklarına varmak
 - ödü kopmak
- Okulun ilk günü Kerem'in sevinçten
 -bir kere sözünden dönemem.
 - Annesi gittiği günden beri
 - Öğretmeninintakdirini kazandı.
 - Evin halini görünce.....
 - Ali'ye hemen gitsin.
 - Bu aralar memleket.....
 - Bizde kalması için çok
 - Ayça'nın mutluluktan
 - Ben gelene kadar kedime
 - Bahçede yılan görünce

Aşağıdaki deyimleri anlamlarına göre sınıflandıralım.
İlgili kutuya deyimleri yazalım.

* burnundan solumak	* gözü dönmek
* gözlerinin içi gülmek	* içi cız etmek
* ayakları yere değmemek	* bayram etmek
* küplere binmek	* ateş püskürmek
* hüsrana uğramak	* dünyalar başına yıkılmak
* acı çekmek	* ağız kulaklarına varmak

ÜZÜLMEK

Acı çekmek.

KIZMAK

SEVİNMEK

Aşağıdaki cümlelerden içerisinde deyim bulunanları
işaretleyelim. Deyimlerin altını çizelim.

- Evrim'in konuştuklarına kulak misafiri oldum.
- Annesinin aldığı oyuncacı görünce çok sevindi.
- Tabağındaki yemeği bitiremeyince annesi kızdı.
- Davranışları göze batıyor.
- Telaştan iki ayağım bir pabuca girdi.
- Televizyonda en sevdiğim çizgi film var.
- Dedem eli açık biridir.
- Pazar günü pikniđe gittik.
- Top oynarken komşusunun camını kırınca tabanları yağladı.
- Dile kolay beş yıldır bekliyorum.

Aşağıda verilen deyimlerin anlamlarını bulup,
yanındaki kutuyu işaretleyelim.

İğne atsan yere düşmez.

- çok işi olmak
- çalışkan olmak
- bir yerin çok kalabalık olması

İleri geri konuşmak

- komik olmak
- gereksiz konuşmak
- mutlu olmak

Kemerleri sıkmak

- hasta olmak
- zengin olmak
- tutumlu olmak

Saçı ak düşmek

- yaşlanmaya başlamak
- mutlu olmak
- saçını boyatmak

Tabanları yağlamak

- ayakkabı almak
- kaçıp gitmek
- çok yürümek

Verilen deyimleri cümle içerisinde kullanalım.

Yüzünü asmak

.....

Kulakları çınlamak

.....

Gözü dolmak

.....

Dilinde tüy bitmek

.....

Etekleri tutuşmak

.....

Kulakları çınlamak

.....

Göz göze gelmek

.....

Göz boyamak

.....

Sinek avlamak

.....

Ayak bağı olmak

.....

Gözlerini dört açmak

.....

Çene çalmak

.....

Dili tutulmak

.....